

[Hasle.]

udredes, men naar jeg kommer til de Sats-er, som den højtærede Justitsminister har foreslaaet, saa maa jeg sige, jeg melder Pas. Kan man overhovedet under saadanne Afgiftssatser hævde, at det drejer sig om Privatdrift? Jeg mener, at Sandheden meget nær er den, at Forholdet er etableret paa den Maade, at det er Staten, der driver Biografteatrene økonomisk, med en tantiemelønnet Bevillingshaver, dog saaledes, at Staten ikke vil deltage i noget Underskud. Det rammer, naar vi kommer op paa de højeste Afgiftssatser, i Virkeligheden Situationen, saaledes som den vil blive, hvis dette Forslag bliver Lov. Og jeg kan daarligt tænke mig, at et Parti som Det radikale Venstre virkelig skulde gaa ind for, at dette at drive Biografvirksomhed i Danmark reelt og faktisk fremtidig paa et stort Omraade bliver en quasi-Statsdrift.

Bevillingshaverens Selvstændighed over for Staten viser sig jo i og for sig først i det Øjeblik, der skulde komme Underskud, for da melder Staten fra. Ganske vist har den taget alle de store Indtægter i de gode Aar, men i de daarlige Aar melder Staten fra. Jeg tror, den gør det ud fra den Betragtning, at der vil aldrig blive daarlige Aar; det er der i hvert Fald ikke taget det allerfjerneste Hensyn til i Lovforslaget. Man regner vel med, at saadanne Aar som dem, der har været her, siden den første Lov blev givet i 1933, som faktisk har været gode for Biografteatervæsenet, vil være for Haanden til enhver Tid under Bevillingssystemet. Men det er jo ganske forkert. I meget høj Grad maa man se den Sandhed i Øjnene, at ogsaa Biografvirksomhed er underkastet de økonomiske Svingninger og de økonomiske Love. Jeg mindes da i hvert Fald Biografteatre, der i en Aarrække ikke har givet noget Overskud, ikke har kunnet udbetale deres Aktionærer noget Overskud, og jeg vil tro, der kunde findes Eksempler paa, at Biografteatre har givet Underskud. Men den Mulighed synes der unægtelig ikke at være taget Hensyn til i det Lovforslag, vi her behandler.

Mine Bemærkninger om, at det faktisk er en Slags Statsdrift, vi her staar over for, bliver meget kraftigt understreget af Lovforslagets § 5 og ikke mindst af de Bemærkninger, der knyttes hertil. I Bemærkningerne til denne Paragraf, der handler om, at Justitsministeriet skal godkende Lejekontrakter, hedder det: „Som Følge af den i § 27 foreslaaede forøgede Afgift af Biografteatrenes Overskud vil Bevillingshaverne fremtidig være mindre interesserede i en

rimelig Fastsættelse af den Leje, der skal svares af Teaterlokalerne, medens Staten af Hensyn til Afgifterne har Interesse i, at der kun svares en passende Leje.“ Her er det jo med klare Ord sagt, at den, der har den største Interesse i at faa Overskud frem, er Staten. Det kan overhovedet ikke siges tydeligere: det er Staten, der har Interessen. Man kan ikke engang betro Bevillingshaveren at afslutte en Kontrakt, for han vil saamænd være ligeglad, om han skal betale det ene eller det andet. Og hertil følger sig i øvrigt selve § 27, der siger, at der ved Afgiftens Beregning ikke engang kan være Tale om mere end almindelig Rente; hvis den paagældende Bevillingshaver faktisk skal svare en større Rente, ja, saa maa han i sin Opgørelse med Staten kun regne med den her fastsatte Rente — ogsaa ud fra den Betragtning, at han er saamænd temmelig ligeglad, om det bliver det ene eller det andet.

Det er derfor urigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Chr. Christiansen i sin Tale her i Dag sagde om denne Paragraf, at den var en Beskyttelse for Bevillingshaverne. Slet ikke. De paagældende maatte søge Beskyttelse, hvis de var utilfredse med Lejen, i Huslejeloven. Nej, denne Paragraf er ikke Beskyttelse af nogen som helst anden end Staten. Jeg mener, man handler ilde over for Bevillingshaveren i sin for store Iver efter at nivellere ud. Lad os nu tænke os, at en Mand, der har faaet en Bevilling, har bygget et stort Teater, regnende med, at han vilde have en Indtægt, hvoraf han kunde afholde de Afdrag, der maatte betales af den Gæld, han har stiftet for at bygge det op. En saadan Mand vil jo ikke være meget værd, hvis han ikke har faaet afbetalt, i det Øjeblik denne Lov træder i Kraft. Det mener jeg er en voldsom Ubillighed over for den paagældende, et Ansvar, som man fra Lovgivningsmagtens Side slet ikke kan paatage sig.

Men i det hele taget: Kan man regne med, at der fremtidig under disse Forhold vil blive bygget de store Biografteatre, som Publikum virkelig synes om? Jeg tror det ikke. Naar det i Bemærkningerne til Lovforslaget hedder, at det har været let at skaffe Kapital, saa maa jeg der stærkt understrege Ordene „har været“, for det bliver skam ikke let at skaffe Kapital, hvis dette her bliver Lov. Det bliver ikke let for en Mand, der selv skal opføre sit Teater. Han skal i hvert Fald have en meget stor Kapital, og har han Lyst til at sætte den ind, naar han ikke kan tjene mere, end her er Tale om? Og kan man regne med, at